

10 / Výbor zakladatelů při prvním divadelním představení pod Divadelní skálou. Muž s kloboukem v první řadě spisovatel F. S. Procházka.

činnosti českých spolků 1941 hráli pod SDH na Biskupství a v přírodě ve Staré Skále, např. Příklady táhnou, Valčík panny Apolénky, Perly panny Serafinky, Na tý louce zelený, Mistr ostřého meče, Kutnohorští havíři. 1944 zákaz veškeré činnosti.

Když se začala stavět scéna „ve skále“, to se začalo už ve středu, ve skále se spalo, hlídaly se kulisy. Domy se kotvily do stromů, aby je nemohl vítr převrátit. Takže to potřebovalo odborné zkušenosti, to jsem pochopil za jednu stavbu. Jak se to dělá, to nám ukázal Josef Tyl, kterému už byly tyto zkušenosti předány nevím kým. Ale tak to došlo až k nám. Ze vzpomínek prof. Ladislava Východila.

1945 zah. Matka, dále Divá Bára, Fidlovačka, Mirandolina ad. DS Orel 1946 Na Milčické rychtě, Zapadlý zvoneček, Statek našeho Franty, vlastní jeviště. Od 1948 hráli v OB, např. Kutnohorští havíři, Fidlovačka, Pražský flamendr, Lišák Pedro, Čechy krásné. Noc na Karlštejně provedena na Hradě, původní jeviště bezpečnostně nevyhovovalo. 1949 nájemcem div. sálu Rolnické záložny MRO.

Narozen jsem v domě, kde se hrávalo ochotnická divadla, neboť moji rodiče tam měli hostinec. V letech 1945–1947 jsem tam režíroval a hrál v Hadriánovi z Římsů, Okénku, Princezně Pampelišce, Oblacích. ...Někdy v letech 1951 nebo 1952 jsem s místními ochotníky nastudoval, už jako posluchač JAMU, Maryšu bratří Mrštíků.

11 / Představení pod Divadelní skálou, skupina účinkujících ve Fidlovačce. 30. léta 20. stol.

Představení se konalo v bývalém lomu, kterému se říkalo Divadelní skála. Rekruti přijeli na žebříňáku a Maryša s Vávrou jeli k ohláškám v karetě.

Ze vzpomínek náměšťského rodáka, herce Ladislava Lakomého (*1931, od 1968 člen Státního (posléze Národního) divadla v Brně, významné role ve filmu, televizi i rozhlasu).

Od 1958 ŠS, ved. uč. J. Nohavičková, 1-2 hry ročně, mj. Sněhurka, Tři zlaté vlasy děda Vševěda, Sněhová královna, dětské divadlo též v 70. a 80. letech. 1981 sjezd náměšťských div. ochotníků, motivoval další ochotnickou práci. 80. léta DS OB, r. J. Nohavičková, spolupráce s profes. scénografem L. Východilem. 1985 Lucerna, Dábelští klíče (Gerstner), 1987 Rodinná vojna (Šamberk). 1991 oslava 850 let Náměště na Hané.

Ladislav Východil, *1920, místní rodák, scénograf a pedagog. Od roku 1945 vedoucí výpravy Slovenského národního divadla v Bratislavě. 1952 zal. katedru scénografie na VŠMU. Vůdčí osobnost slovenské scénografie. Zdůrazňoval dramatickou a metaforickou funkci scénické výpravy a usiloval o významově sdělnou jednotu vizuálních a kinetických složek scénického obrazu. 1969-1971 ved. katedry scénografie DAMU, od 1977 prof. VŠMU. Spoluzakladatel Mezinárodní organizace scénografů a div. techniků. Působil v USA a mnoha státech Evropy. Zařadil se mezi nejvýznamnější postavy moderní scénografie.

Československý biografický slovník 1992, s. 802.

1997 OS. 2000 DS OB Fidlovačka, v sále Záložny, r. J. Nohavičková.

INFORMACE pro MČAD Jarmila Nohavičková. Rkp. 2000. 10 s. kART; Ladislav Východil. Rkp. 2000. 3 s. kART; Věra Pánková. Rkp. 2000. 4 s. kART; Ladislav Lakomý. Rkp. 2001. 2 s. kART; Místopis okresu zprac. Ant. Nakládal. Rkp. 1998-2000. kART.

Čičatka, s. 15; Divadlo na Moravě 4, s. 82; Javorin II, s. 257; Zprávy Orla 1946.

KRATOCHVÍL, Josef: Počátky divadelního života v Náměšti, s. 129-135. In: Náměšť na Hané, Biskupství a Nové Dvory. Náměšť na Hané 1925. 251 s.

LAJCHA, L.: Ladislav Východil, Bratislava 1980.

NOHAVIČKOVÁ, Jarmila: Kultura let sedmdesátých a osmdesátých. kART.

SLOVNÍK české hudební kultury. Praha 1997, s. 595.

20. léta 20. stol. školní LD pod ved. uč. Klementa. 1946 LD Junáka, LD Sokola.

Po válce jsem vedl loutkové divadlo Sokola, které hrávalo jednou měsíčně. Hráli jsme s krásnými dřevěnými loutkami, cca 60 cm vysokými, které byly v majetku Sokola. V 80. letech jsem po nich pátral, ale marně. Jsou rozkradené.

Ze vzpomínek herce Ladislava Lakomého.

NÁMĚŠŤ NAD OSLAVOU, o. Třebíč

Zámecké divadlo Haugviců od konce 18. stol. do 1842. 1900 několik spolků. Nejbohatší činnost DS Sokol, 1901-1911 3 hry. Též Katolická jednota v témže období 12 inscenací, 1900 Cesty boží jsou nevyzpytatelné aneb Pasačka z Lurd. Dále studenti a Okrašlovací a zalesňovací spolek. Kulturní život se soustřeďoval v hotelu Zur Post, kde byl jediný sál vhodný pro div. produkce. Zde hráli členové NJ. Po 1926, kdy vystavěna sokolovna, Sokolská scéna činoherní i loutková představení, r. V. Lahoda, V. Pokorný ad. Před zákazem Sokola 1941 zal. Divadlo mladých pod ved. vlasteneckého uč. J. Ševčíka. Též Malá scéna strany lidové, ved. kaplan A. Kučera. Po 2. svět. v. pokračovalo Divadlo mladých úspěšně pod ved. r. Klusáčka, Papírnicka a Brauna. Vyvrcholením inscenace Jan Sokol z Lamberka (místní autoři